

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز، پتروشیمی

خوراک ارزان به منزله یک مزیت رقابتی نه استراتژی

تاریخ انتشار: ۶ فروردین ۱۳۹۷

بر اساس گزارش مکنزی در سال ۲۰۱۸، صنعت پتروشیمی طی ۱۵ سال ابتدای هزاره سوم رشد چشمگیری داشته است بطوریکه تولید موادی مانند اتیلن از ۱۰۰ میلیون تن در سال ۲۰۰۰ به ۱۵۰ میلیون تن در سال ۲۰۱۵ رسیده است. دو عامل بسیار مهمی که در دهه گذشته نقش بزرگی در توسعه صنعت پتروشیمی داشته اند «خوراک های ارزان» و «بازارهای جدید» بوده اند. در شکل ۱- سهم عوامل «رشد بلوغ بازار»، «خوراک های ارزان» و «بازارهای نوظهور» در افزایش سود صنعت پتروشیمی و سهم «فرسایش سود محصولات» در کاهش این سود نشان داده شده است.

افزایش سود ناشی از خوراک های ارزان بیشتر مربوط به خوراک های گازی خاورمیانه و ایالات متحده است. این عامل تأثیر خود را بیشتر در زمان گرانی نفت که تا سال ۲۰۱۴ ادامه داشت نشان داد که باعث توسعه زنجیره های متانی، اتانی و تا حدودی پروپانی شده است. عوامل منفی کاهنده حاشیه سود نیز تأثیر منفی خود را بیشتر بر زنجیره بوتانی گذاشته اند. در شکل ۲- می توان سیر تحول محصولات پتروشیمی تولیدکنندگانی که به خوراک های ارزان دسترسی داشته اند را مشاهده نمود.

مناطق نظیر اتحادیه اروپا، ژاپن، آمریکای لاتین، آسیای شمال شرقی که به خوراک های ارزان گازی دسترسی نداشته و بیشتر از فرآورده های نفتی برای خوراک مجتمع های پتروشیمی استفاده می کنند، با کاهش قیمت نفت دوباره توان رقابت پذیری پیدا کرده اند در حالی که قبل از سال ۲۰۱۰ سختی های زیادی را متحمل شده و حتی اروپای غربی و ژاپن ظرفیت های پتروشیمی خود را در حال تعلیق نگه داشته بودند. طی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ و با وجود تفاوت قیمت زیاد بین خوراک های گازی و نفتی در صنعت پتروشیمی، بعضی بازیگران این صنعت توانستند جایگاه خود را بخوبی ارتقا دهند. شکل ۳- نشانگر تغییر سهم بازیگران مختلف صنعت پتروشیمی است.

چنانچه از شکل ۳- مشخص است، شرکت های ملی نفت و بازیگران نوظهور توانسته اند سهم ۲۵ درصدی خود در سال ۲۰۰۰ را به ۵۰٪ در سال ۲۰۱۵ برسانند که دو عامل عمده در این تغییرات، دسترسی به بازارهای رو به رشد و خوراک ارزان می باشد.

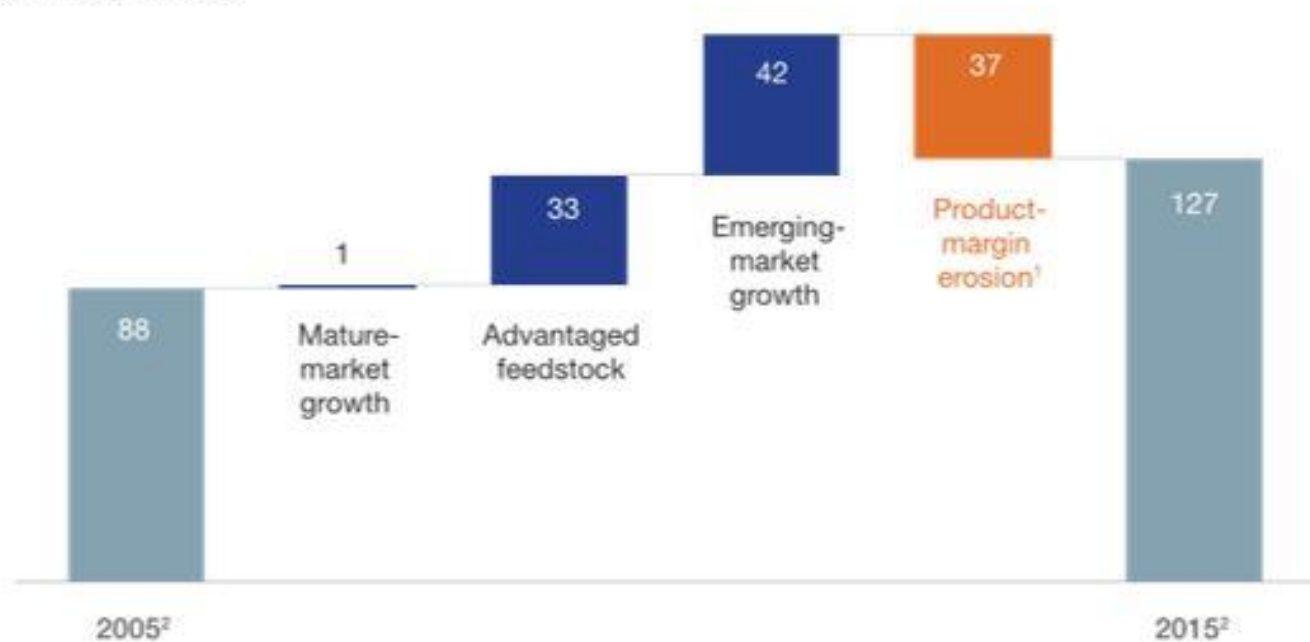
یادداشت

نفت و گاز، پتروشیمی

Windfalls in advantaged feedstock and emerging-market growth have been eroded by product commoditization in selected chains.

Petrochemical-industry profit-pool EBITDA,¹
\$ billion, rounded

¹Earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization.

²Based on 3-year trailing average.

³Netted for \$4+ billion margin improvement in Western Europe.

McKinsey&Company | Source: ICIS; IHS; McKinsey Chemical Insights; McKinsey analysis.

یادداشت

نفت و گاز، پتروشیمی

www.vcmstudy.ir

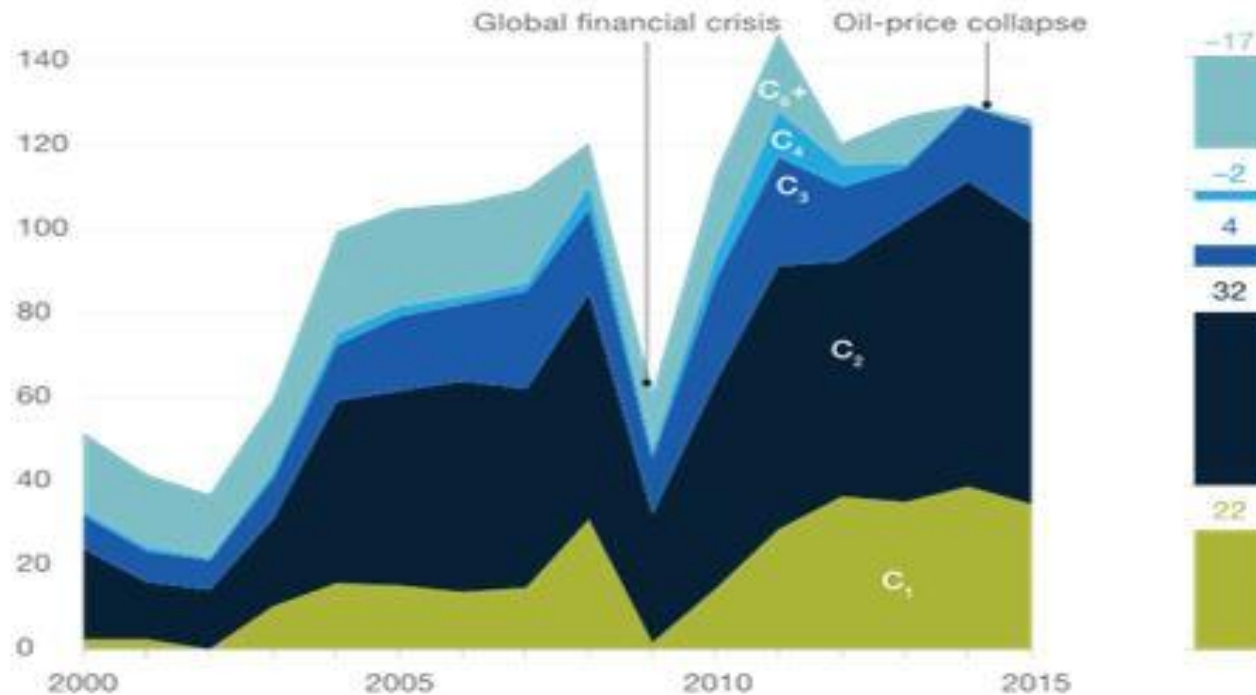
شکل ۱. عوامل مؤثر در افزایش سود صنعت پتروشیمی

خوراک ارزان به منزله یک مزیت رقابتی نه استراتژی

The producers with access to advantaged gas have captured the majority of value created in the industry from 2000 to 2015.

Petrochemical value-pool evolution by chain of EBITDA,¹ \$ billion

Change 2000–16,
\$ billion

¹Earnings before taxes, interest, depreciation, and amortization.

McKinsey&Company | Source: ICIS; IHS; McKinsey Chemical Insights; McKinsey analysis

یادداشت

نفت و گاز، پتروشیمی

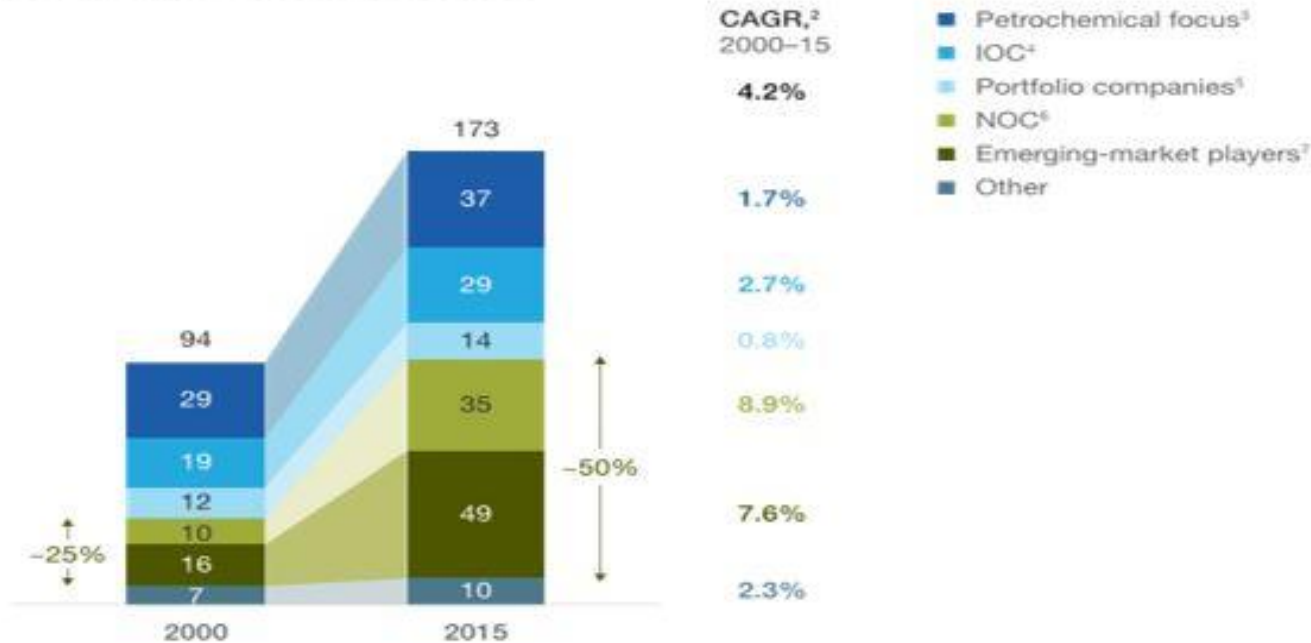

www.vcmstudy.ir

شکل ۲. سیر تحول محصولات پتروشیمی تولیدکنندگانی که به خوراک های ارزان دسترسی داشته اند

National oil companies and emerging-market players have grown much faster than market and doubled their market share.

PE and PP production capacity MTA¹

¹Polyethylene and polypropylene production capacity, millions of metric tons per year.
²Compound annual growth rate.
³Business portfolio focused on petrochemicals.
⁴Petrochemical activities within oil and gas companies.
⁵Petrochemical activities within broad portfolio chemical companies.
⁶Petrochemical business of national oil companies.
⁷Petrochemical businesses of emerging-market players, other than national oil companies.

McKinsey&Company | Source: ICIS; McKinsey Chemical Insights; McKinsey analysis

یادداشت

نفت و گاز، پتروشیمی

www.vcmstudy.ir

خوراک ارزان به منزله یک مزیت رقابتی نه استراتژی

پیش بینی می شود که از بعد از سال ۲۰۲۰، پتانسیل های سرمایه گذاری بر اساس خوراک ارزان در صنعت پتروشیمی کاهش یابد. مناطق خاورمیانه و شمال آفریقا که در حال حاضر بیشترین دسترسی به خوراک ارزان صنعت پتروشیمی را دارند، متوجه این خطر شده اند. سرمایه گذاران در خاورمیانه به سمت افزایش تولید واحدهایی با خوراک مایع (نفتا و گازوئیل) و یا خوراک ترکیبی (گاز/مایع) رفته اند. در آمریکای شمالی نیز با بالا رفتن قیمت اتان و پروپان در دهه آینده، حاشیه سود مجتمع های مبتنی بر چنین خوراک هایی کاهش خواهد یافت. از طرفی با بلوغ بازار و کاهش نیاز به مواد شیمیایی، بازار رشد بازار پتروشیمی به سرعت قبل نخواهد بود و بر اساس پیش بینی مکنزی، رشد ۳.۶ درصدی صنعت پتروشیمی در دهه گذشته، تا سال ۲۰۳۰ به ۲ تا ۳ درصد خواهد رسید.

یادداشت

نفت و گاز، پتروشیمی

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که توانایی های کشور ایران در حوزه صنعت نفت به دو دسته ثابت و متغیر تقسیم می شوند. توانایی های ثابت عبارتند از دسترسی به آبهای آزاد، موقعیت دروازه ای بین آسیا و اروپا، ذخایر غنی انرژی و... . توانایی های متغیر، متناسب با زمان (بازار) تعریف می شوند. گاهی داشتن خوراک گازی اتان می تواند یک مزیت فوق العاده برای صنعت پتروشیمی باشد، گاهی دسترسی زمینی به بازارهای هند و چین و گاهی تمرکز بر تولید محصولی خاص. هر یک از توانایی های متغیر کشور ایران در یک بازه زمانی محدود قابل آزادسازی و بهره برداری است. پویایی نهادهای متولی صنعت نفت کشور می تواند به استفاده هر چه بیشتر از این مزیت های گذرا کمک کند. همچنین تعیین استراتژی در جهت شکل دهی به بازارهای هدف، خارج از تعریف بین المللی آنها می تواند فرصت هایی منحصر بفرد و بی رقیب برای صنعت نفت کشور ایجاد کند.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید
VCMStudy@gmail.com